

Roll No :

Total No. of Questions : 11]

[Total No. of Printed Pages : 4

EDE-221

B.Ed. (Second Year) Examination, 2021

Course-7b(20)

PEDAGOGY OF PUNJABI

Time : 1½ Hours]

[Maximum Marks : 80

Section-A

(Marks : 2 × 10 = 20)

Note :- Answer all *ten* questions (Answer limit **50** words). Each question carries **2** marks.

(खण्ड-अ)

(अंक : 2 × 10 = 20)

नोट :- सभी दस प्रश्नों के उत्तर दीजिए (उत्तर-सीमा **50** शब्द)। प्रत्येक प्रश्न **2** अंक का है।

Section-B

(Marks : 6 × 5 = 30)

Note :- Answer all *five* questions. Each question has internal choice (Answer limit **200** words). Each question carries **6** marks.

(खण्ड-ब)

(अंक : 6 × 5 = 30)

नोट :- सभी पाँच प्रश्नों के उत्तर दीजिए। प्रत्येक प्रश्न में विकल्प का चयन कीजिए (उत्तर-सीमा **200** शब्द)। प्रत्येक प्रश्न **6** अंक का है।

Section-C

(Marks : 10 × 3 = 30)

Note :- Answer any *three* questions out of five (Answer limit **500** words). Each question carries **10** marks.

(खण्ड-स)

(अंक : 10 × 3 = 30)

नोट :- पाँच में से किन्हीं **तीन** प्रश्नों के उत्तर दीजिए (उत्तर-सीमा **500** शब्द)। प्रत्येक प्रश्न **10** अंक का है।

BI-736

(1)

EDE-221 P.T.O.

Section-A

ਭਾਗ-(ੳ)

2×10=20

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੋ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ ?
 - (ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਲਿਪੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ ?
 - (ਅ) ਬੋਲਣ ਕੌਸ਼ਲ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ?
 - (ੲ) ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
 - (ਸ) ਪੰਜਾਬੀ ਅਧਿਆਪਨ ਵਿੱਚ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਨ੍ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?
 - (ਹ) ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ?
 - (ਕ) ਵਾਚਨ ਕਿਨ੍ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
 - (ਖ) ਵਾਰਤਕ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ?
 - (ਗ) ਮੌਖਿਕ ਪ੍ਰਗਟਾਅ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ?
 - (ਘ) ਆਦਰਸ਼ ਵਾਚਨ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ?
 - (ਙ) ਆਦਰਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

Section-B

ਭਾਗ-(ਅ)

6×5=30

- ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 200 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 6 ਅੰਕ ਹਨ।
2. ਪੰਜਾਬੀ ਅਧਿਆਪਣ ਵਿੱਚ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਨ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ? ਵੇਰਵਾ ਦੱਸੋ।

ਅਥਵਾ

ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ? ਬੱਚੇ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ ?

BI-736

(2)

EDE-221

3. ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਕਿਨ੍ਹੇ ਕੌਸ਼ਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਧਿਆਪਣ ਕੌਸ਼ਲਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।

ਅਥਵਾ

ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ? ਕਵਿਤਾ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਰੋਚਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੜੇ ਉਪਾਅ ਵਰਤੋਗੇ।

4. ਲਿਖਿਤ ਪ੍ਰਗਟਾਅ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ? ਲਿਖਿਤ ਪ੍ਰਗਟਾਅ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੇ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਅਥਵਾ

ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਵਿਆਕਰਨ ਦੀ ਕੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ ? ਵਿਆਕਰਨ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਰਲ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

5. ਸੰਬੰਧਕ ਵਿਧੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ ? ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸੰਬੰਧਕ ਵਿਧੀ ਦਾ ਕੀ ਸਥਾਨ ਹੈ ?

ਅਥਵਾ

ਅਧਿਆਪਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਉੱਤਰ ਵਿਧੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਭੰਡਾਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

6. ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਨਿਬੰਧਾਤਮਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੇ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ ?

ਅਥਵਾ

ਸਿਖਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਸਹਾਇਕ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ?

Section-C

ਭਾਗ-(ੳ)

10×3=30

ਨੋਟ : ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ 3 ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 500 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ।
ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ।

7. ਉਚਾਰਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਉਚਾਰਨ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

BI-736

(3)

EDE-221 P.T.O.

8. ਮੋਰੀਸਨ ਵਿਧੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ ? ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮੋਰੀਸਨ ਵਿਧੀ ਦਾ ਕੀ ਸਥਾਨ ਹੈ ?
9. ਪਾਠ ਯੋਜਨਾ ਦੀਆਂ ਕਿਨ੍ਹੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ ? ਇਕ ਪਾਠ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਗੁਣ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।
10. ਸੂਖਮ ਅਧਿਆਪਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਸੂਖਮ ਅਧਿਆਪਨ, ਅਧਿਆਪਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਸਿਖਲਾਈ ਦੀ ਵਿਧੀ ਹੈ ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
11. ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਕਿਹੜੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ?